

- 5 oktober (13 uur): 5 Boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*), op 34° N.Br., 24° O.L.
 8 oktober (14 uur): 8 Zwarte Ooievaars (*Ciconia nigra*), op 29° N.Br., 33° O.L.; zij vlogen recht boven het schip, komende van pal Oost en gaande richting pal West.

Verder werden voor de kust van Spanje en Frankrijk talrijke andere soorten gezien, o.a. Tjiftjaf (*Phylloscopus collybita*), Fitis (*Phylloscopus trochilus*), Paapje (*Saxicola rubetra*) en Roodborst (*Erithacus rubecula*). Deze waren gemakkelijk te vangen, doordat ze tamelijk uitgeput waren en rondfladderden op de hel verlichte dekken.
 Beverwijk, 29 dec. 1957. G. SCHMITZ.

Literatuur

Wolfgang MAKATSCH: *Verzeichnis der Vögel Deutschlands*. NEUMANN Verlag, Leipzig, 2e dr. 1957. 95 pp.
 In vergelijking met de „Check list of the birds of Great Britain and Ireland” (1952) is deze soortenlijst van de in Duitsland (klaarblijkelijk met inbegrip van het na de oorlog door Polen ingelijfde gedeelte) vastgestelde vogels wat eenvoudiger doordat literatuurverwijzingen bij de namen van geslachten, soorten en ondersoorten ontbreken. Beide lijsten volgen de classificatie van WETMORE en beginnen dus bij de duikers en eindigen bij de musachtigen. De Duitse lijst omvat 428 soorten, waaronder ik 248 broedvogels heb geteld; de Britse lijst bevat 426 soorten, waaronder 201 broedvogels, getallen dus, die alleen ten aanzien van de zeldzame broedgevallen noemenswaard verschillen en een uitdrukking zijn van de grote overeenkomst van de avifauna van de beide genoemde gebieden, met Duitsland als een gebied met een groter achterland. MAKATSCH heeft de gelegenheid gehad allerlei gunstige internationale nomenclatorische beslissingen in zijn lijst te verwerken, zoals *Gavia* in plaats van *Colymbus* (duikers), *Podiceps nigricollis* in plaats van *P. caspicus* (Goorde Fuut), *Grus* in plaats van *Megalornis* (Kraanvogel), *Gallinago* in plaats van *Capella* (watersnippen), *Turdus philomelos* in plaats van *T. ericetorum* (Zanglijster). Voorts heeft MAKATSCH de mijns inziens onheilzame Britse samenvoeging van de geslachten „*Puffinus*” en „*Procellaria*” niet nagevolgd en spreekt hij dus van *Puffinus kuhlii* in plaats van het verwarrende *Procellaria diomedea*, enz. De lijst is door zijn eenvoud weinig schokkend, zoals een dergelijke lijst wellicht behoort te zijn. Hij zal daardoor minder stof doen opwaaien dan de genoemde Britse lijst. Het is een zeer bruikbaar geheel voor ieder, die een snel overzicht van de Duitse vogels wenst te verkrijgen. Ook de vastgestelde ondersoorten worden genoemd, waarbij hetzelfde eenvoudige conservatisme aan de dag wordt gelegd, als waarvan de gehele lijst blijk geeft. Voor de voorbereiders van een gedocumenteerde Nederlandse naamlijst kan MAKATSCH' werkje in dit opzicht stimulerend zijn!

K. H. VOOUS.

Paul GÉROUDET, *Les Passereaux*. III (*Des Pouillots aux Moineaux*). DELACHAUX & NIESTLÉ, Neuchatel, 1957. Prijs 15 Zw.Fr. ✓

Met dit 3e deeltje van de Zangvogels is de uit 6 delen bestaande serie „La vie des Oiseaux” beëindigd. Een compleet, degelijk werk over de avifauna van de 4 Frans sprekende landen is hiermede gereed gekomen.

Dit gedeelte van de Zangvogels omvat, behalve aanvullingen en verbeteringen, die op het gehele werk betrekking hebben, de zangers, vliegenvangers, heggemussen, piepers, kwikstaarten, pestvogel, klauwieren, spreeuwen en diksnaveligen.

Voor de velen, die sedert de fusie lezer van *Limosa* zijn geworden, herhaal ik hetgeen in mijn bespreking van de vorige aflevering (Bijlage *Limosa*, 1953, no. 3—4) is gezegd en dat ook voor het 6e deeltje geldt, nl. dat iedere soort serieus onder de loupe is genomen. Op de Franse, Duitse, Engelse en Italiaanse volks- en wetenschappelijke naam volgt een nauwkeurige beschrijving van het mannelijk, vrouwelijk en jeugd-kleed. Als maten worden vermeld die van de snavel, vleugel, staart, tarsus en vleugelspanwijdte, benevens de totale lengte en voorts ook het gemiddelde gewicht.

Broedbiologie en verloop van de rui nemen een afzonderlijke plaats in, terwijl van iedere soort, evenals in de voorafgaande vijf deeltjes, op onderhoudende wijze besproken worden: de levenswijze, de zang, het voorkomen, de trek, het voedsel, de biotoop, de veldkenmerken, de verspreiding en eventueel ook het bestaan van geografische vormen.

De tekst is verfraaid met 32 meestal goed geslaagde gekleurde platen van L. P. ROBERT, 38 crayonstudies van R. HAINARD, M. REICHEL en P. BARRUEL en enkele duidelijke foto's van nesten met ouden, jongen en eieren.

Ik meen de auteur geluk te mogen wensen met de verschijning van dit waardevolle, 6-delige werk en twijfel niet of veel Vogelkundigen in Europa zullen het aan hun bibliotheek wensen toe te voegen.

C. EIJKMAN.

Oproep om medewerking

Broedvoorkomen van Putter en Zwarte Roodstaart. ✓

Ondergetekende houdt zich reeds vele jaren bezig met het broedvoorkomen van bovengenoemde twee soorten. Wat de Zwarte Roodstaart betreft, werd er in 1951 een oproep geplaatst in „Natura”, waarop een aantal gegevens binnenkwam. In „Het Vogeljaar” verschijnt dit jaar een eerste inleiding over de Putter: „De toeneming van de Putter in West-Nederland”.

Alle gegevens over beide soorten, onverschillig uit welk jaar, zijn welkom.

D. A. VLEUGEL, A. de Haenstraat 53, Den Haag.